

**ODPOWIEDZI KOMISJI EUROPEJSKIEJ NA SPRAWOZDANIE SPECJALNE
EUROPEJSKIEGO TRYBUNAŁU OBRACHUNKOWEGO:**

**„ZRÓWNOWAŻONE FINANSOWANIE – POTRZEBA BARDZIEJ SPÓJNYCH DZIAŁAŃ
UE, ABY PRZEKIEROWAĆ FINANSOWANIE NA ZRÓWNOWAŻONE INWESTYCJE”**

STRESZCZENIE

I. Odpowiedzi Komisji i Europejskiego Banku Inwestycyjnego na streszczenie (pkt I–IX):

Zrównoważone finansowanie odgrywa kluczową rolę w osiągnięciu celów Europejskiego Zielonego Ładu oraz realizacji międzynarodowych zobowiązań UE w zakresie klimatu i zrównoważonego rozwoju. Służy temu ukierunkowanie inwestycji prywatnych na transformację w kierunku neutralnej dla klimatu, odpornej na zmianę klimatu, zasobooszczędnej i zrównoważonej gospodarki, stanowiące uzupełnienie finansowania publicznego.

Komisja skoncentrowała wysiłki na stanowieniu prawa w obszarze zrównoważonego finansowania, które stało się jeszcze ważniejsze z uwagi na potrzebę trwałej odbudowy po kryzysie związanym z COVID-19.

W Strategii dotyczącej finansowania transformacji w stronę gospodarki zrównoważonej, opublikowanej w dniu 6 lipca 2021 r., określono obszary dalszych działań wspierających transformację systemu finansowego w stronę modelu zrównoważonego. Inicjatywy określone w strategii uwypuklają czołową rolę UE w ustalaniu międzynarodowych standardów zrównoważonego finansowania. Komisja będzie ściśle współpracować ze wszystkimi partnerami międzynarodowymi, w tym za pośrednictwem międzynarodowej platformy ds. zrównoważonego finansowania, na rzecz budowy solidnego międzynarodowego systemu zrównoważonego finansowania.

Strategii towarzyszy dokument roboczy służb Komisji, który zawiera informacje o postępach we wdrażaniu środków przewidzianych w planie działania z 2018 r. Plan działania z 2018 r. obejmował dziesięć działań podstawowych, które można podzielić na trzy kategorie: ukierunkowanie przepływów kapitału na bardziej zrównoważoną gospodarkę, uwzględnianie kwestii zrównoważonego rozwoju w zarządzaniu ryzykiem oraz wspieranie przejrzystości i trwałości.

Ponadto, aby ograniczyć emisje o co najmniej 55 % do 2030 r. i osiągnąć neutralność klimatyczną Europy do 2050 r., Komisja zaproponowała pakiet „Gotowi na 55” (lipiec 2021 r.), który obejmuje szeroko zakrojone obszary polityki.

Ukończono większość działań przewidzianych w 2018 r. Doprowadziły one do przyjęcia rozporządzenia w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym finansowaniem, rozporządzenia w sprawie unijnej systematyki, aktu delegowanego w sprawie klimatu w ramach unijnej systematyki (czerwiec 2021 r.) oraz aktu delegowanego ustanawiającego wymogi dotyczące sprawozdawczości w zakresie działalności gospodarczej przedsiębiorstw finansowych i niefinansowych (lipiec 2021 r.). Obowiązkowe ujawnianie informacji na podstawie wspomnianego aktu delegowanego w sprawie wymogów dotyczących sprawozdawczości zapewni jednolite i przejrzyste informacje na temat efektywności środowiskowej przedsiębiorstw i finansowanych przez nie aktywów. Pomoże to inwestorom i społeczeństwu zrozumieć trajektorię przedsiębiorstw prowadzącą do osiągnięcia zrównoważenia środowiskowego i podejmować świadome decyzje. Ponadto plan działania z 2018 r. doprowadzi do przyjęcia aktu delegowanego w sprawie systematyki w odniesieniu do pozostałych czterech celów środowiskowych.

W kwietniu 2021 r. Komisja przyjęła wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (CSRD). Dyrektywa – o ile zostanie przyjęta przez Radę i Parlament – będzie obejmowała rozszerzenie zakresu sprawozdawczości na wszystkie duże przedsiębiorstwa i wszystkie przedsiębiorstwa notowane na rynkach regulowanych (z wyjątkiem mikroprzedsiębiorstw notowanych na rynkach regulowanych); wymóg audytu (atestacji)

przekazywanych informacji; wprowadzenie bardziej szczegółowych wymogów dotyczących sprawozdawczości oraz wymogu składania sprawozdań zgodnie z obowiązkowymi unijnymi standardami sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju; zobowiązanie przedsiębiorstw do cyfrowego znakowania przekazywanych informacji, aby nadawały się do odczytu maszynowego i były przekazywane do europejskiego pojedynczego punktu dostępu przewidzianego w planie działania na rzecz tworzenia unii rynków kapitałowych.

W miarę możliwości Komisja włączyła do budżetu UE aspekty rozporządzenia w sprawie systematyki. Zasada „nie czyn poważnych szkód” jest w dużej mierze stosowana w całym budżecie UE za pośrednictwem szeregu narzędzi i przepisów regulacyjnych. Transponowano ją w Instrumencie na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF), który jest największym programem w wieloletnich ramach finansowych (WRF) na lata 2021–2027. Należy ją uwzględnić przy wdrażaniu wszystkich programów objętych rozporządzeniem w sprawie wspólnych przepisów. Zasadniczo równoważne kryteria, takie jak: kontrola zrównoważonego charakteru projektów, weryfikacja pod względem wpływu na klimat i wykazy działalności wyłączonej, są przewidziane w aktach prawnych stanowiących podstawę innych programów wydatków, co ma na celu zapewnienie, aby finansowanie ze środków UE nie prowadziło do szkód dla środowiska. W przypadku przyszłej wspólnej polityki rolnej (WPR) przestrzeganie warunkowości społecznej i zwiększonej warunkowości zapewni wdrożenie zasady „nie czyn poważnych szkód” w odpowiedni sposób.

Unijne współczynniki klimatyczne, które są wykorzystywane do pomiaru wydatków na rzecz klimatu w WRF na lata 2021–2027 i w Next Generation EU, są w największym możliwym stopniu dostosowane do technicznych kryteriów kwalifikacji określonych w pierwszym akcie delegowanym w sprawie unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju. W unijnych współczynnikach klimatycznych i metodyce monitorowania wydatków na cele związane z klimatem w odniesieniu do budżetu UE uwzględnia się również działania i inwestycje, które nie są objęte systematyką lub nie są w pełni z nią zgodne, jeżeli mimo to wywierają korzystny wpływ na klimat lub są istotne dla zielonej transformacji.

WSTEP

03. Komisja zgadza się, że zorganizowanie finansowania społecznie sprawiedliwej i zrównoważonej środowiskowo transformacji w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu i odpornej na jego zmiany stanowi wyzwanie. Dlatego Europejski Zielony Ład ma kluczowe znaczenie dla osiągnięcia tego celu, w tym dzięki planowi działania UE dotyczącemu gospodarki o obiegu zamkniętym i strategii na rzecz bioróżnorodności.

04. Jeżeli chodzi o szacunki na lata 2021–2050 (1 bln rocznie), Komisja zauważa, że w przywołanym sprawozdaniu mowa jest o 28 bln EUR w ciągu najbliższych 30 lat, z czego około 80 % (23 bln ogółem, czyli 0,8 bln rocznie) pochodziłoby z przekierowania inwestycji, które w przeciwnym razie posłużyłyby finansowaniu technologii wysokoemisyjnych, a UE musiałaby przeznaczyć na czyste technologie i techniki dodatkowe 5,4 bln EUR, tj. różnicę rzędu średnio 180 mld EUR rocznie, co pokrywa się z szacunkami Komisji z 2018 r.

05. – Rynki nie odzwierciedlają pełnych kosztów społecznych i środowiskowych działalności gospodarczej

Komisja zgadza się, że w obecnej polityce cenowej na rynkach finansowych nie uwzględnia się ekologicznych efektów zewnętrznych. Podejmując ambitne działania w obszarze polityki klimatycznej, Komisja uznaje również, że struktury rynków finansowych także odgrywają ważną rolę w transformacji, a obecnie nie są one przystosowane do uwzględniania kwestii zrównoważonego rozwoju.

Jednocześnie Komisja opracowała podejście etapowe, koncentrujące się na ryzyku klimatycznym i środowiskowym, po którym powinny nastąpić inne działania, mogące obejmować również aspekty społeczne.

– **Brak wystarczającej przejrzystości i nieujawnianie dostatecznych informacji na temat zrównoważonej działalności**

Wymogi dotyczące przejrzystości i ujawniania informacji są uwzględnione w rozporządzeniu w sprawie unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju i dodatkowo wspierane przewidzianymi w nim aktami delegowanymi.

Przyjęcie dyrektywy w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (ulepszonej w stosunku do poprzedniej dyrektywy w sprawie sprawozdawczości niefinansowej) oraz innych środków w coraz większym stopniu stosowanych w całej gospodarce (nawet mających wpływ na aktualizację rachunków statystycznych środowiska) będzie również przeciwdziałać pseudoekologicznemu marketingowi, zapewniając solidne informacje na temat tego, w jakim stopniu działalność gospodarcza jest ekologiczna.

– **Niektóre zrównoważone inwestycje wiążą się z potencjalnie wyższym ryzykiem i większymi kosztami finansowania**

Komisja przyznaje, że szacunki dotyczące potrzeb w zakresie zrównoważonych inwestycji mogą z czasem ulec zmianie, a wsparcie publiczne w dziedzinie finansowania i pobudzania ma zasadnicze znaczenie. W związku z tym Komisja wspiera państwa członkowskie na wiele sposobów – za pośrednictwem budżetu UE i unijnego narzędzia służącego odbudowie gospodarki (Next Generation EU), specjalnych projektów wsparcia technicznego (np. projektów dotyczących ekologicznego planowania budżetu i zielonego opodatkowania) oraz innych narzędzi.

06. Na podstawie szeroko zakrojonych dyskusji z państwami członkowskimi i różnymi organami europejskimi oraz uwag uzyskanych w ramach konsultacji publicznych Komisja w lipcu 2021 r. przyjęła Strategię dotyczącą finansowania transformacji w stronę gospodarki zrównoważonej. Strategia ta jest kontynuacją działań przewidzianych w planie działania z 2018 r. i służy dalszemu rozwijaniu obszaru zrównoważonego finansowania. Strategia zawiera przekrojowy plan obejmujący nowe działania mające na celu przekierowanie inwestycji prywatnych na zrównoważone projekty i działania, aby wspierać poszczególne inicjatywy określone w Europejskim Zielonym Ładzie. Komisja uznaje, że w celu zapewnienia uporządkowanej transformacji konieczna jest pełna przejrzystość w odniesieniu do ekspozycji na ryzyko związane z klimatem, w tym ewentualnych aktywów osieroconych, oraz konsekwencji tego ryzyka dla stabilności finansowej. Strategia ta jest kolejnym ważnym elementem przyszłych ram zrównoważonego finansowania.

09. Cel polegający na przeznaczaniu 30 % wydatków na rzecz klimatu ma zastosowanie do budżetu UE łącznie z Next Generation EU, co daje 625 mld EUR na wydatki klimatyczne w latach 2021–2027. Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, którego cel sektorowy wynosi 37 %, wpisuje się w to założenie.

Oprócz środków przydzielonych w budżecie UE na działania w dziedzinie klimatu na kwestie środowiskowe przeznaczone zostaną dalsze zasoby, takie jak 7,5 % budżetu UE w ujęciu rocznym w 2024 r. i 10 % w latach 2026 i 2027 na wspieranie różnorodności biologicznej, a także współfinansowanie krajowe oraz inwestycje prywatne wykorzystujące dźwignię finansową w celu zapewnienia niezbędnej puli środków finansowych na zrównoważone inwestycje.

Ponadto poprawa szacunków dotyczących działań na rzecz eliminacji zanieczyszczeń i dotyczących gospodarki o obiegu zamkniętym (w ramach Zielonego Ładu) oraz stanowiących uzasadnienie tych działań zapewni dalsze możliwości finansowania celów środowiskowych. W wielu przypadkach inwestycje generują również synergie między wieloma celami środowiskowymi, np. przyczyniając się jednocześnie do łagodzenia zmiany klimatu i do poprawy różnorodności biologicznej.

UWAGI

22. Platforma ds. zrównoważonego finansowania, którą ustanowiono w unijnej systematyce dotyczącej zrównoważonego rozwoju i która formalnie rozpoczęła prace jesienią 2020 r., ma za zadanie przedstawić sprawozdanie na temat pozostałych czterech celów środowiskowych określonych w systematyce oraz ewentualnego rozszerzenia systematyki na cele społeczne, a także na temat rozwoju systematyki w odniesieniu do działalności gospodarczej, która nie ma istotnego wpływu na zrównoważenie środowiskowe, oraz działalności gospodarczej, która wyrządza poważne szkody zrównoważeniu środowiskowemu.

Jednocześnie Komisja pracuje nad wymogami ostrożnościowymi służącymi uwzględnianiu ryzyka związanego z klimatem.

23. Wspólna odpowiedź do pkt 23–24:

Komisja przyznaje, że należy dalej rozwijać unijny system handlu uprawnieniami do emisji (EU ETS) i inne środki. W ramach trwającej reformy EU ETS Komisja rozważa rozszerzenie tego systemu na transport i budynki oraz uzupełnienie go mechanizmem dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ (CBAM) i wspomagającymi system reformami podatków ekologicznych. Jednocześnie Komisja podkreśla, że kwestie związane z klimatem są w dalszym stopniu uwzględnione w innych przepisach sektorowych. Pakiet legislacyjny „Gotowi na 55” jeszcze bardziej wzmacnia sygnał gospodarczy.

26. Komisja uznaje, że stopniowe wycofywanie dotacji o skutkach szkodliwych dla środowiska stanowi ważny środek nacisku służący osiągnięciu jej celów środowiskowych. Komisja aktywnie pracuje nad tą kwestią przez wspieranie najlepszych praktyk i budowanie zaangażowania we wszystkich państwach członkowskich (np. za pośrednictwem projektów w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego, ekologiczacji budżetów i reform podatkowych).

27. Wspólna odpowiedź do pkt 27–28:

Podsumowanie postępów w realizacji planu działania z 2018 r. przedstawiono w dokumencie roboczym służb Komisji towarzyszącym Strategii dotyczącej finansowania transformacji w stronę gospodarki zrównoważonej, którą to strategię Komisja przyjęła w lipcu 2021 r. Komisja przyznaje, że realizacja tego planu działania jest opóźniona. Należy jednak zauważyć, że ustanowienie klasyfikacji działań ekologicznych (w tym środków w dziedzinie energii) jest złożonym zadaniem, które wymagało znacznego zaangażowania ekspertów, zainteresowanych stron, a w szczególności państw członkowskich UE.

29. Komisja przyznała, że wyniki środków przewidzianych w planie działania mogą być lepiej monitorowane. Transformacja systemu finansowego, w tym coraz szersze stosowanie zasad systematyki, uwzględnianie długoterminowego ryzyka środowiskowego i lepsza sprawozdawczość w zakresie zrównoważonego rozwoju, będzie jednak również przejawiała się w praktyce w zakresie finansowania dzięki poprawie sprawozdawczości na temat zrównoważonego rozwoju i kwestii środowiskowych oraz praktykom kontroli zrównoważonego charakteru projektów, co będzie miało zauważalny wpływ na zrównoważone finansowanie.

32. Unijna systematyka dotycząca zrównoważonego rozwoju wymaga pomiaru „ekologiczności” inwestycji zgodnie z przepisami UE, co poprawia przejrzystość i wspiera odpowiedzialne podejmowanie decyzji.

Przedsiębiorstwa finansowe i niefinansowe będą ujawniać informacje na podstawie technicznych kryteriów kwalifikacji określonych w tej systematyce.

35. Wspólna odpowiedź do pkt 35–36:

W uzupełniających wnioskach ustawodawczych doprecyzuje się zrównoważoność niektórych rodzajów działalności określonych w rozporządzeniu w sprawie systematyki, w tym rolnictwa, energii jądrowej i gazu ziemnego.

Aby zapewnić odpowiednie kryteria na potrzeby rynku, wymienione sektory (produkcja energii elektrycznej z gazu i energii jądrowej) będą ponadto przedmiotem dalszej analizy.

42. Ramy oznakowania ekologicznego UE to dobrowolny program weryfikacji przez osoby trzecie ustanowiony w 1992 r. (rozporządzenie (WE) nr 66/2010).

Opracowanie kryteriów na potrzeby przyznawania produktom finansowym oznakowania ekologicznego UE oraz wymogów dotyczących weryfikacji przewidziano w rozporządzeniu (WE) nr 66/2010 w sprawie oznakowania ekologicznego UE.

Zgodnie z tym rozporządzeniem każde państwo członkowskie powoła jednostkę właściwą (którą może być podmiot prywatny lub publiczny) odpowiedzialną za sprawdzanie, czy produkty finansowe zgłoszone do objęcia oznakowaniem ekologicznym UE spełniają kryteria tego oznakowania, zanim zostanie ono im przyznane. Komisja sporządzi podręcznik dla jednostek właściwych zawierający instrukcje i wytyczne dotyczące kontroli zgodności z kryteriami oznakowania ekologicznego UE.

Powołanie jednostek właściwych jest obowiązkiem państw członkowskich, jednak w załączniku V do rozporządzenia w sprawie oznakowania ekologicznego UE określono ogólne wymogi dotyczące tych jednostek. Zgodnie z art. 13 rozporządzenia w sprawie oznakowania ekologicznego UE Komisja powołuje grupę roboczą jednostek właściwych w celu wspierania spójnego wdrażania tego rozporządzenia przez jednostki właściwe. Ponadto produkty opatrzone oznakowaniem ekologicznym UE wchodzą w zakres kompetencji organów nadzoru rynku. Jeżeli chodzi o weryfikację zgodności inwestycji bazowych z kryteriami unijnej systematyki, informacje te będą ujawniane zgodnie z dyrektywą w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju i weryfikowane przez audytorów. Właściwe organy odpowiedzialne za weryfikację zgodności z unijną systematyką w przypadku inwestycji bazowych dokonywanych w ramach produktów finansowych zgłoszonych do objęcia oznakowaniem ekologicznym UE będą korzystały z tych informacji zweryfikowanych przez audytorów.

47. Regularna częstotliwość i zakres kontroli przeprowadzanych przez właściwe organy krajowe są określone w odpowiednich przepisach sektorowych, o których mowa w rozporządzeniu w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym finansowaniem. Co więcej, w rozporządzeniu tym dodano wymogi dotyczące ujawniania informacji na temat zrównoważoności do już istniejących wymogów dotyczących ujawniania informacji o produktach na podstawie tych przepisów sektorowych.

Pytania i odpowiedzi (które zostaną opublikowane latem 2021 r.) oraz regulacyjne standardy techniczne, które zostaną przyjęte do końca 2021 r., będą zawierały dalsze wytyczne mające na celu harmonizację i wyjaśnienie nadzoru nad stosowaniem tego rozporządzenia.

65. System monitorowania wydatków na cele związane z klimatem i kryteria dotyczące programu InvestEU trzeba było opracować i przyjąć przed ostatecznym przyjęciem aktów delegowanych w sprawie unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju.

Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie InvestEU monitorowanie wydatków na cele związane z klimatem i środowiskiem w przypadku środków InvestEU ma odbywać się za pomocą unijnej metodyki monitorowania, która opiera się na kryteriach unijnej systematyki.

W wytycznych dotyczących monitorowania wydatków z InvestEU na cele związane z klimatem i środowiskiem przewiduje się wskazywanie *ex ante* oczekiwanego wkładu w osiągnięcie celów klimatycznych i środowiskowych na etapie zatwierdzania. Przewidziano w nich również sprawozdawczość *ex post* w odniesieniu do każdej wspieranej operacji z zakresu finansowania lub inwestycji. Partnerzy wykonawczy wskazują w sprawozdawczości *ex post* rozbieżności między wynikami a pierwotnymi oczekiwaniami.

Warto zauważyć, że w wytycznych dotyczących monitorowania wydatków z InvestEU na cele związane z klimatem i środowiskiem przewiduje się możliwość, aby partnerzy wykonawczy monitorowali operacje w zakresie klimatu i środowiska przy użyciu kryteriów unijnej systematyki (po ich przyjęciu). Mniej doświadczeni partnerzy wykonawczy mogą zatem początkowo korzystać z prostszego unijnego systemu monitorowania i w pełni przejść na unijną systematykę, gdy będą na to gotowi.

66. Komisja przypomina, że Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS) jest kierowany popytem i można z niego wspierać finansowo rentowny projekt o wyższym profilu ryzyka. Liczne projekty dotyczące przystosowania się do zmiany klimatu nie są opłacalne ekonomicznie, często są realizowane przez organy publiczne, a więc nie zawsze są odpowiednie do wsparcia zwrotnego. W związku z tym uważa, że większość zrównoważonych projektów dotyczy łagodzenia zmiany klimatu, jest zgodna z tym, czego można się spodziewać w przypadku instrumentu ukierunkowanego na projekty rentowne pod względem finansowym i obciążone wyższym ryzykiem, mającego na celu mobilizację finansowania prywatnego.

71. Jak odnotowano w sprawozdaniu specjalnym Europejskiego Trybunału Obrachunkowego na temat Europejskiego Centrum Doradztwa Inwestycyjnego (ECDI), ECDI powinno mieć charakter **dotatkowy** względem innych programów UE, w tym JASPERS, którego głównym obszarem geograficznym działań jest Europa Środkowo-Wschodnia, a także obejmować sektory wskazane w odniesieniu do udzielania pomocy technicznej w celu przygotowania i opracowania projektów, które mają być finansowane z dotacji z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych. ECDI jest **inicjatywą kierowaną popytem**, utworzoną w celu poprawy jakości projektów inwestycyjnych dzięki oferowaniu europejskim promotorom projektów wsparcia doradczego dostosowanego do ich potrzeb. Określenie priorytetów ECDI w zakresie usług dla różnych sektorów i państw członkowskich jest sprzeczne z istotą tej inicjatywy, która jest kierowana popytem.

ECDI utworzyło solidną platformę współpracy z krajowymi bankami prorozwojowymi i krajowymi instytucjami prorozwojowymi, zapewniającą bezpośrednie finansowanie i wsparcie eksperckie wielu tego rodzaju podmiotom w państwach Europy Środkowo-Wschodniej oraz mającą na celu budowanie ich zdolności do świadczenia większej liczby lokalnych usług doradczych, w tym w zakresie zrównoważonej infrastruktury. Struktura Centrum Doradztwa InvestEU dobrze nadaje się do wykorzystania podstaw zapewnianych przez ECDI i rozwiania pewnych obaw, które grupa ekspertów wysokiego szczebla ds. zrównoważonego finansowania zgłosiła w odniesieniu do opracowywania zrównoważonych projektów inwestycyjnych.

72. Misją i wartością dodaną portalu jest nagłaśnianie i zwiększanie widoczności potencjalnych możliwości inwestycyjnych dla promotorów projektów, którzy chcą korzystać z portalu. Komisja nie ma uprawnień do przeprowadzania badania technicznego i finansowego due diligence publikowanych wniosków dotyczących projektów ani do kierowania inwestorów w stronę konkretnych projektów. Komisja nie dysponuje również zasobami ani kompetencjami pozwalającymi na przeprowadzanie badania due diligence w odniesieniu do projektów. Kwestia ta leży w zakresie odpowiedzialności i kompetencji potencjalnych inwestorów.

Zgodnie z art. 26 ust. 3 rozporządzenia w sprawie InvestEU Komisja przekaże jednak projekty opublikowane na portalu InvestEU odpowiednim partnerom wykonawczym, a w stosownych przypadkach do Centrum Doradztwa InvestEU.

73. Komisja zgadza się, że w niektórych planach brakuje szczegółowego określenia ilościowego potrzeb inwestycyjnych, co utrudnia również przeprowadzanie porównań między państwami członkowskimi. Komisja nadal udziela wsparcia państwom członkowskim, a w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego uruchomiła nową inicjatywę przewodnią pt. „Greening of public finances – evaluating budgetary and fiscal policies’ impacts on the delivery of national and international commitments” [Ekologizacja finansów publicznych – ocena wpływu polityki budżetowej i fiskalnej na realizację zobowiązań krajowych i międzynarodowych], której celem jest w szczególności pomoc

w budowaniu zdolności państw członkowskich w zakresie określania ilościowego potrzeb inwestycyjnych, identyfikowania luk i kształtowania polityki mającej je zniwelować.

76. W Instrumencie na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF), największym programie w ramach Next Generation EU, wymagana jest ocena zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód” na podstawie art. 17 rozporządzenia w sprawie systematyki, stosowanie szczegółowych kryteriów związanych z tą zasadą przyjętych w aktach delegowanych jest natomiast nieobowiązkowe. Podobnie jak w przypadku RRF w aktach prawnych stanowiących podstawę innych programów wydatków przewidziano zasadniczo równoważne kryteria (np. kontrolę zrównoważonego charakteru projektów, weryfikację pod względem wpływu na klimat i wykaz działalności wyłączanej) mające na celu zapewnienie, aby finansowanie ze środków UE nie prowadziło do szkód dla środowiska. Ponadto w porozumieniu międzyinstytucjonalnym między Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją, towarzyszącym WRF na lata 2021–2027, przewidziano horyzontalną zasadę „nie szkodzić”, która ma zastosowanie do całości tych WRF.

Uniwersalne sformułowanie zasady „nie szkodzić” w poszczególnych obszarach polityki budżetu UE nie jest możliwe, wzięwszy pod uwagę różne cykle wdrażania, tryby zarządzania i finansowane działania.

Komisja uważa, że przyszła WPR zapewni wdrożenie zasady „nie czyn poważnych szkód” w drodze warunkowości społecznej i zwiększonej warunkowości.

77. Zasada „nie czyn poważnych szkód” jest włączona do RRF i musi być uwzględniana przy wdrażaniu wszystkich funduszy objętych rozporządzeniem w sprawie wspólnych przepisów.

Jak wyjaśniono w odpowiedzi do pkt 75, poszczególne cykle wdrażania, tryby zarządzania i działania finansowane przez UE nie są spójne z uniwersalnym podejściem do ustalania, czy występują poważne szkody dla środowiska.

78. W ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Funduszu Spójności inwestycje w infrastrukturę gazową są niedozwolone z wyjątkiem wymiany – na określonych warunkach – systemów ciepłowniczych i kotłów zasilanych paliwami stałymi oraz wymiany innej infrastruktury, w przypadku gdy wspiera to przejście na energię ze źródeł odnawialnych i umożliwia wykorzystywanie odnawialnych i niskoemisyjnych źródeł energii, jak przewidziano w art. 7 ust. 1 lit. h) rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności. Takie ograniczone inwestycje związane z gazem ziemnym powinny być należycie uzasadnione i powinny przyczyniać się do redukcji emisji gazów cieplarnianych w sposób wspierający transformację w kierunku neutralności klimatycznej.

Komisja przypomina, że w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności nie powinno się z reguły uznawać środków dotyczących wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła z wykorzystaniem paliw kopalnych oraz związanej z nim infrastruktury przesyłowej i dystrybucyjnej za zgodne z zasadą „nie czyn poważnych szkód”.

Z punktu widzenia łagodzenia zmiany klimatu nadzwyczajne środki dotyczące wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła z wykorzystaniem gazu ziemnego oraz związanej z tym wytwarzaniem infrastruktury przesyłowej i dystrybucyjnej mogą być stosowane w poszczególnych przypadkach (zgodnie z załącznikiem III do wytycznych dotyczących stosowania zasady „nie czyn poważnych szkód”) i pod warunkiem, że wsparcie to przyczyni się do osiągnięcia celów Unii w zakresie obniżenia emisyjności na lata 2030 i 2050. Żadne inwestycje w wytwarzanie energii lub ciepła z wykorzystaniem węgla lub ropy naftowej nie przejdą oceny zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód”.

79. Komisja zauważa, że w metodyce monitorowania wydatków na cele związane z klimatem leżącej u podstaw WRF na lata 2021–2027 zaradzono szeregowi niedociągnięć metodyki stanowiącej podstawę WRF na lata 2014–2020, które to niedociągnięcia wskazano w poprzednich sprawozdaniach Europejskiego Trybunału Obrachunkowego.

Metodyka monitorowania wydatków na cele związane z klimatem na lata 2021–2027, zapisana na przykład w rozporządzeniu w sprawie RRF, opiera się na metodyce na lata 2014–2020 określonej w rozporządzeniu w sprawie wspólnych przepisów, lecz zmieniono ją w celu uwzględnienia aspektów kryteriów unijnej systematyki i stanowi ona podstawę monitorowania wydatków na cele związane z klimatem w całym budżecie.

Metodyka monitorowania wydatków na cele związane z klimatem na lata 2021–2027 umożliwia uznanie zarówno dużego wkładu w działania w dziedzinie klimatu poprzez przypisanie wynoszącego 100 % współczynnika klimatycznego opartego na kryteriach bazujących na unijnej systematyce, jak i bardziej ograniczonego wkładu w takie działania (ze współczynnikiem wynoszącym 40 %), a także bardziej szczegółową ocenę wkładu różnych działań w osiągnięciu celów klimatycznych i tempa ich realizacji, na przykład w odniesieniu do różnych działań w zakresie efektywności energetycznej.

80. Komisja przypomina, że metodykę monitorowania wydatków na cele związane z klimatem znacznie ulepszono w okresie poprzedzającym WRF na lata 2021–2027. W szczególności przypisanie wagi 100 % opiera się obecnie na znacznie surowszych kryteriach, które są w możliwie największym stopniu oparte na kryteriach technicznych unijnej systematyki i służą ocenie nie tylko intencji, lecz także skutków różnych rodzajów działalności.

Unijny współczynnik klimatyczny wynoszący 40 % przypisuje się działalności, która choć nie spełnia zintegrowanych kryteriów technicznych unijnej systematyki, przyczynia się jednak do osiągnięcia celów środowiskowych i klimatycznych. Taka działalność gospodarcza może na przykład znajdować się na ścieżce prowadzącej do osiągnięcia znacznego poziomu wkładu.

W odniesieniu do obligacji ekologicznych, które Komisja wyda w celu sfinansowania części RRF dotyczącej klimatu, Komisja przedstawi ramy dotyczące obligacji ekologicznych, które będą w jak największym stopniu dostosowane do proponowanej normy dotyczącej obligacji ekologicznych. Unijne ramy dotyczące obligacji ekologicznych będą oparte na dobrze znanych i ugruntowanych normach rynkowych, a jednocześnie będzie w nich uwzględniona specyficzna struktura RRF, w której między innymi organy dokonujące wydatków są odrębne od emitenta. Zapewnią one inwestorom niezbędne gwarancje, że przychody zostały faktycznie wykorzystane na zielone inwestycje.

Zgodnie z tym podejściem „najlepsze w klasie” Komisja będzie dążyć do weryfikacji swoich ram dotyczących obligacji ekologicznych przez niezależną stronę.

Ramka 5 – Komisja zwraca uwagę na zasadniczą różnicę między kryteriami unijnej systematyki, które obecnie koncentrują się wyłącznie na działalności o wynikach lepszych niż określone w kryteriach istotnego wkładu, a innymi obszarami polityki UE takimi jak WPR, która ma szerszy zakres kwalifikowalności do wsparcia finansowego, a poziom ambicji niekoniecznie niższy niż w przypadku systematyki. Zróżnicowanie to znajduje zatem odzwierciedlenie w monitorowaniu wydatków na cele związane z klimatem.

81. Komisja przypomina, że w budżecie UE włączono już w miarę możliwości aspekty systematyki do unijnych współczynników klimatycznych, które wykorzystuje się do pomiaru wydatków na rzecz klimatu w WRF na lata 2021–2027 i Next Generation EU. Ponadto w unijnych współczynnikach klimatycznych i ogólnej metodyce monitorowania wydatków na cele związane z klimatem w odniesieniu do budżetu UE trzeba również uwzględnić działania i inwestycje, które nie są objęte systematyką lub nie są w pełni z nią zgodne, ponieważ mogą one jednak również mieć korzystny wpływ na klimat lub być istotne dla zielonej transformacji.

Jeżeli chodzi o ryzyko potencjalnej szkody powstałej wskutek wydatków UE, Komisja odsyła do odpowiedzi do pkt 75.

Komisja uważa, że zasady określone w przepisach UE dotyczących programów finansowania są odpowiednie do osiągnięcia celów polityki, i podkreśla, że rola finansowania publicznego i prywatnego jest różna. Komisja powtarza, że stosowanie systematyki na potrzeby podejmowania decyzji o przyznaniu finansowania unijnego lub w innych obszarach polityki UE powinno być oceniane indywidualnie w poszczególnych przypadkach i będzie przedmiotem dyskusji z pozostałymi instytucjami UE zgodnie z odpowiednimi procedurami ustawodawczymi.

WNIOSKI I ZALECENIA

82. Platforma ds. zrównoważonego finansowania pracuje obecnie nad zaleceniami dla Komisji w sprawie ewentualnego rozszerzenia unijnej systematyki m.in. na działalność społeczną. Przekształcenie mechanizmów ustalania cen w gospodarce w celu odzwierciedlenia rzeczywistych kosztów zanieczyszczenia środowiska i innego rodzaju degradacji środowiska jest jednak procesem, nad którym Komisja stale pracuje.

Zalecenie 1 – Dokończenie wdrażania środków przewidzianych w planie działania i sprecyzowanie ustaleń dotyczących zgodności i audytu

a) Komisja przyjmuje zalecenie 1 lit. a).

Rozporządzenie w sprawie systematyki zostało przyjęte i weszło w życie. Akt delegowany w sprawie unijnej systematyki dotyczącej klimatu (przyjęty w czerwcu 2021 r.) oraz przyszły akt delegowany w sprawie systematyki dotyczącej pozostałych czterech celów środowiskowych uzupełnią plan działania.

Komisja podejmuje działania następcze w związku z pracami analitycznymi i konsultacyjnymi przeprowadzonymi w ramach planu działania w dziedzinie ładu korporacyjnego zgodnie z programem prac Komisji na 2021 r., w którym przewidziano wniosek ustawodawczy dotyczący zrównoważonego ładu korporacyjnego, aby propagować zrównoważone i odpowiedzialne normy zachowań w przedsiębiorstwie w perspektywie długoterminowej. Celem jest przedstawienie wniosku do końca 2021 r.

b) Komisja przyjmuje zalecenie 1 lit. b).

c) Komisja przyjmuje zalecenie 1 lit. c).

Wspólna odpowiedź Komisji do zaleceń 1 lit. b) i 1 lit. c):

W art. 8 rozporządzenia w sprawie systematyki zobowiązuje się przedsiębiorstwa finansowe i niefinansowe do ujawniania informacji na temat tego, w jaki sposób i w jakim stopniu ich działalność jest zgodna z tym rozporządzeniem.

Ten obowiązek ujawniania informacji wchodzi w zakres prawa spółek (dyrektywa o rachunkowości zmieniona dyrektywą w sprawie sprawozdawczości niefinansowej).

Obecnie Komisja przedstawiła wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju, w którym zmienia się przepisy dyrektywy w sprawie sprawozdawczości niefinansowej (pod warunkiem przyjęcia go przez współprawodawców, oczekiwanego do połowy 2022 r.) oraz nakłada się na audytorów obowiązek weryfikacji zgodności sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju z wymogami i obowiązek wydawania opinii na ten temat (w tym sprawozdawczości w zakresie systematyki na podstawie art. 8 rozporządzenia w sprawie systematyki). Opracowane zostaną standardy sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju dla wszystkich przedsiębiorstw, na których będą spoczywały obowiązki

określone w przyszłej dyrektywie w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju, tj. dużych przedsiębiorstw (notowanych i nienotowanych na rynkach regulowanych), oraz standardy sprawozdawczości dla MŚP notowanych na rynkach regulowanych.

Jeżeli chodzi o produkty finansowe, w art. 8 rozporządzenia w sprawie systematyki (przewidziany w nim akt delegowany) oraz w regulacyjnych standardach technicznych określonych w rozporządzeniu w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym finansowaniem (które ma zostać przyjęte do końca 2021 r.) wymaga się ujawniania zgodności inwestycji bazowych z rozporządzeniem w sprawie systematyki.

W kontekście rozporządzenia w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym finansowaniem państwa członkowskie powinny polegać na właściwych organach już wyznaczonych na podstawie przepisów sektorowych, o których mowa w tym rozporządzeniu, do celów nadzoru nad ujawnianiem takich informacji i ich monitorowania (tj. na organach ds. rynków finansowych państw członkowskich). Organy te będą opierać się na informacjach, które przedsiębiorstwa finansowe i niefinansowe będą ujawniać, jak wyjaśniono powyżej.

Zalecenie 2 – Przyczynianie się w większym stopniu do zrównoważonego finansowania przez ustalanie opłat za emisję gazów cieplarnianych

Komisja przyjmuje to zalecenie.

Jak stwierdzono w przedmiotowym sprawozdaniu, w unijnej polityce klimatycznej wykorzystuje się szereg narzędzi do osiągnięcia wyznaczonych celów. Pakiet „Gotowi na 55” jeszcze bardziej zwiększa ambicje.

W ramach pakietu Komisja na przykład proponuje wzmocnienie unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji w obecnym zakresie oraz zmianę rezerwy stabilności rynkowej. Reformy te przełożyłyby się na mniejszą podaż uprawnień i potencjalnie wyższe ceny uprawnień do emisji dwutlenku węgla, chociaż zdaniem większości analityków rynku już teraz przewiduje się na rynku przyszłe zmiany legislacyjne odpowiadające podwyższonemu celowi klimatycznemu UE, tj. osiągnięciu w 2030 r. redukcji emisji netto o co najmniej 55 % w porównaniu z poziomem z 1990 r., który to cel określono we wniosku dotyczącym Europejskiego prawa o klimacie.

Ponadto w ramach pakietu „Gotowi na 55” Komisja przedstawiła wniosek dotyczący ustanowienia mechanizmu dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ (CBAM).

Podobnie w przypadku sektora finansowego w Strategii dotyczącej finansowania transformacji w stronę gospodarki zrównoważonej przedstawiono propozycje włączenia ryzyka dla zrównoważonego rozwoju do ram systemu finansowego.

87. Komisja przypomina, że EFIS jest kierowany popytem i można z niego wspierać finansowo rentowny projekt o wyższym profilu ryzyka. Liczne projekty dotyczące przystosowania się do zmiany klimatu nie są opłacalne ekonomicznie, często są realizowane przez organy publiczne, a więc nie są odpowiednie do wsparcia zwrotnego. W związku z tym uwaga, że większość zrównoważonych projektów dotyczy łagodzenia zmiany klimatu, jest zgodna z tym, czego można się spodziewać w przypadku instrumentu ukierunkowanego na projekty rentowne pod względem finansowym i obciążone wyższym ryzykiem, mającego na celu mobilizację finansowania prywatnego.

Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie InvestEU monitorowanie wydatków na cele związane z klimatem i środowiskiem w przypadku środków InvestEU ma odbywać się za pośrednictwem unijnego systemu monitorowania, który odpowiednio opiera się na kryteriach unijnej systematyki. Projekt stosownych kryteriów unijnej systematyki jest odzwierciedlony w unijnym systemie monitorowania, a ponadto partnerzy wykonawczy mogą w pełni monitorować operacje w zakresie

klimatu i środowiska przy użyciu kryteriów unijnej systematyki dotyczących istotnego wkładu (po ich przyjęciu). System ten zapewnia mniej doświadczonym partnerom wykonawczym elastyczność pozwalającą na korzystanie z prostszego unijnego systemu monitorowania i dostosowanie się do unijnej systematyki, gdy będą na to gotowi. W wytycznych dotyczących monitorowania wydatków z InvestEU na cele związane z klimatem i środowiskiem przewiduje się sprawozdawczość na temat rezultatów w zakresie klimatu i środowiska *ex ante* oraz *ex post* na podstawie rezultatów.

Zalecenie 3 – Informowanie o rezultatach InvestEU związanych z klimatem i środowiskiem

Komisja przyjmuje to zalecenie.

Zalecenie 4 – Utworzenie listy zrównoważonych projektów gotowych do realizacji

a) Komisja przyjmuje zalecenie 4 lit. a).

Centrum Doradztwa InvestEU położy większy nacisk na projekty, na które ostatecznie można byłoby przyznać wsparcie z Funduszu InvestEU. W miarę możliwości i w zależności od zainteresowania promotorów projektów priorytetowo traktowane będą obszary i sektory, w których najbardziej potrzebne są inwestycje w dziedzinie klimatu i środowiska, w tym w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu, a także kapitału naturalnego, efektywności energetycznej i gospodarki o obiegu zamkniętym. Ponadto EBI aktywnie rozwija nowe wsparcie doradcze oraz wsparcie w ramach istniejących inicjatyw, takich jak ECDI i JASPERS, zarówno dla klientów publicznych, jak i prywatnych, jak przewidziano w jego planie działania banku klimatycznego, przez angażowanie podmiotów wyższego szczebla w państwach członkowskich, w przypadku gdy proaktywne wsparcie może przyczynić się do opracowania obszerniejszej listy gotowych do realizacji działań w dziedzinie klimatu i inwestycji w zrównoważenie środowiskowe. W 2021 r. realizowanych lub opracowywanych jest szereg linii wsparcia doradczego, w tym między innymi warsztaty dla państw członkowskich poświęcone finansowaniu energetyki, ze szczególnym uwzględnieniem Europy Środkowo-Wschodniej, zielony portal dla banków pośredniczących oraz plan przystosowania się do zmiany klimatu, który EBI ma przedstawić w 2021 r.

b) Komisja przyjmuje zalecenie 4 lit. b).

89. Uniwersalne sformułowanie zasady „nie szkodzić” w poszczególnych obszarach polityki budżetu UE nie jest konieczne ani stosowne, wzięwszy pod uwagę różne cykle wdrażania, tryby zarządzania i finansowane działania. Nie oznacza to, że w polityce Unii nie istnieją zabezpieczenia przed szkodami dla środowiska.

Komisja uważa, że przyszła WPR zapewni wdrożenie zasady „nie czyn poważnych szkód” w drodze warunkowości społecznej i zwiększonej warunkowości.

Stosowanie zasady „nie czyn poważnych szkód” w rozumieniu art. 17 rozporządzenia w sprawie unijnej systematyki jest obowiązkowe na podstawie rozporządzenia w sprawie RRF. W przypadku każdej reformy i inwestycji państwa członkowskie muszą wykazać, że zasady tej przestrzega się w odniesieniu do wszystkich uwzględnionych celów środowiskowych. Żaden krajowy plan odbudowy i zwiększania odporności nie zostanie zaakceptowany, jeżeli zgodność z tą zasadą nie zostanie wykazana. Komisja przedstawiła wytyczne dla państw członkowskich dotyczące sposobu wykazania zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód”. Wytyczne te w dużej mierze są oparte na unijnej systematyce, ale pozwalają na elastyczność. Umożliwia to państwom członkowskim na przykład wykazanie zgodności z tą zasadą również w odniesieniu do inwestycji, które nie wchodzą w zakres systematyki.

90. Z budżetu UE finansuje się bardzo szeroki zakres działań w ramach różnych cykli i metodyk. Ponadto z budżetu UE finansuje się działalność, która nie jest objęta unijną systematyką, lub działalność, która choć nie spełnia ścisłych kryteriów technicznych unijnej systematyki, przyczynia

się jednak do osiągnięcia celów klimatycznych UE. Dlatego też w WRF na lata 2021–2027 UE stosuje unijną metodykę monitorowania wydatków na cele związane z klimatem, w której w miarę możliwości i w stosownych przypadkach uwzględnia się kryteria unijnej systematyki.

Wkład budżetu UE w działania w dziedzinie klimatu jest szacowany *ex ante* i zostanie obliczony *ex post* na podstawie tej ogólnodostępnej i przejrzystej metodyki, którą obecnie określono w szeregu aktów prawnych. Metodyka ta ma na celu uwzględnienie wszystkich rodzajów działalności, które przyczyniają się do osiągnięcia celów klimatycznych UE. Stosowany system wag jest oparty na kryteriach technicznych unijnej systematyki i dostosowany do nich w największym możliwym stopniu. Na tej metodyce opiera się zobowiązanie do przeznaczenia równowartości co najmniej 30 % WRF na lata 2021–2027 na cele klimatyczne.

Niektóre inwestycje przewidziane w ramach RRF nie są objęte unijną systematyką. Inne nie spełniają wszystkich kryteriów tej systematyki. Oba rodzaje inwestycji mogą jednak wносить wkład w starania UE na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu. Unijne ramy dotyczące obligacji ekologicznych, omówione również w odpowiedzi Komisji do pkt 79, posłużą zapewnieniu inwestorom wszystkich istotnych informacji.

Zalecenie 5 – Stosowanie zasady „nie czyn poważnych szkód” oraz kryteriów unijnej systematyki konsekwentnie w całym budżecie UE

a) Komisja częściowo przyjmuje zalecenie 5 lit. a).

W komunikacie „Europejski Zielony Ład” Komisja zobowiązała się do wdrożenia zasady „nie szkodzić” jako podstawowej zasady swoich działań, zgodnie z zobowiązaniami wynikającymi z porozumienia paryskiego.

W praktyce przełożyło się to na zawarte w porozumieniu międzyinstytucjonalnym towarzyszącym WRF na lata 2021–2027 zobowiązanie do stosowania zasady „nie szkodzić” przy uwzględnianiu aspektu klimatu i różnorodności biologicznej.

Aby zapewnić upowszechnienie tej zasady, w budżecie UE przewidziano szereg zabezpieczeń, które funkcjonują w synergii z podstawowymi celami poszczególnych funduszy. Przekłada się to na przykład na kontrolę zrównoważonego charakteru projektów w przypadku programów inwestycji w infrastrukturę, na warunkowość społeczną i zwiększoną warunkowość w przyszłej WPR lub na wykazy inwestycji, których nie można finansować z budżetu UE.

W razie potrzeby i w stosownych przypadkach na podstawie wniosków Komisji zasadę tę włączono do odpowiednich przepisów, takich jak rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów oraz Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, wprowadzając bezpośrednie odniesienie do unijnej systematyki.

Komisja uważa, że jednolite stosowanie w całym budżecie UE zasady „nie czyn poważnych szkód” określonej w unijnej systematyce nie jest wykonalne ani stosowne ze względu na różnorodność unijnych programów wydatków pod względem cykli, trybów zarządzania, objętych nimi działań i ostatecznych celów.

b) Komisja częściowo przyjmuje zalecenie 5 lit. b).

Komisja rozważy, w jaki sposób ująć odpowiednie odniesienie do zasady „nie czyn poważnych szkód” w przyszłym wniosku dotyczącym zmienionego rozporządzenia finansowego, biorąc pod uwagę zakres jego stosowania oraz zróżnicowany charakter budżetu ogólnego. Komisja nie może

jednak na tym etapie przyjąć zobowiązań w kwestii dokładnej treści przyszłego wniosku ustawodawczego.

Komisja przypomina również, że zobowiązała się do wdrożenia zasady „nie szkodzić” w porozumieniu międzyinstytucjonalnym towarzyszącym WRF na lata 2021–2027, które ma zastosowanie do wszystkich programów objętych WRF. Komisja w pełni wierzy w zaangażowanie partnerów w realizację tego porozumienia.

c) Komisja częściowo przyjmuje zalecenie 5 lit. c).

Jak wyjaśniono ostatnio w komunikacie z czerwca 2021 r. w sprawie ram wykonania na potrzeby budżetu UE, Komisja wzmocniła metodykę monitorowania wydatków na cele związane z klimatem w WRF na lata 2021–2027. W szczególności wprowadziła znaczne ulepszenie, przechodząc ze „wskaźników z Rio opracowanych przez OECD”, które stosowano w WRF na lata 2014–2020, na „unijne współczynniki klimatyczne”, które stosuje się w WRF na lata 2021–2027. Te unijne współczynniki klimatyczne, przewidziane w szeregu aktów podstawowych, są w największym możliwym stopniu dostosowane do technicznych kryteriów kwalifikacji określonych w pierwszym akcie delegowanym w sprawie unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju.

Metodyka monitorowania wydatków stosowana przez Komisję służy również zapewnieniu, aby współczynniki klimatyczne były przypisywane w spójny sposób we wszystkich programach wydatków UE.

W odniesieniu do tych współczynników wyznaczono cel dotyczący uwzględniania kwestii klimatu polegający na przeznaczaniu 30 % środków na cele związane z klimatem i na podstawie tych wskaźników należy określać postępy w osiągnięciu tego celu. Unijna systematyka nie ma kształtu ostatecznego i prawdopodobnie będzie ulegała zmianom w ramach procedury ustawodawczej, w związku z czym korzystanie z niej do pomiaru wkładu budżetu UE w unijne działania w dziedzinie klimatu uniemożliwiłoby uzyskanie stabilnego szeregu czasowego.

Należy również zauważyć, że szczegółowe informacje niezbędne do pełnego stosowania wymogów unijnej systematyki ani nie są dostępne, ani nie wymagają ich opracowania państwa członkowskie lub partnerzy wykonawczy w odniesieniu do programów wydatków w ramach zarządzania pośredniego i dzielonego. Informacje są również niepełne w przypadku niektórych programów wydatków objętych zarządzaniem bezpośrednim.

d) Komisja przyjmuje zalecenie 5 lit. d).

Komisja będzie stosować unijną metodykę monitorowania wydatków na cele związane z klimatem w celu składania sprawozdań z postępów w osiągnięciu celu klimatycznego wynoszącego 30 %. Dane te zostaną uzupełnione informacjami na temat kwoty wydatków wchodzących w zakres obszarów interwencji określonych w tej metodyce, którym przypisuje się współczynnik 100 % z tytułu spełnienia technicznych kryteriów kwalifikacji unijnej systematyki dotyczących łagodzenia zmiany klimatu lub przystosowania się do niej.

Sprawozdawczość ta będzie z założenia dawać częściowy obraz wkładu budżetu UE w osiągnięciu celów klimatycznych KE. W przypadku zarządzania dzielonego sprawozdawczość będzie oparta na istniejących danych przekazanych przez państwa członkowskie.

91. Sprawozdanie to było częścią dokumentu roboczego służb Komisji towarzyszącego nowo przyjętej Strategii dotyczącej finansowania transformacji w stronę gospodarki zrównoważonej.

W tej nowo przyjętej strategii i proponowanym pakiecie legislacyjnym określono kolejne kroki w kierunku osiągnięcia ambitnych celów Komisji.

W szczególności instytucje finansowe powinny ujawniać swoje plany w zakresie transformacji w stronę modelu zrównoważonego i obniżenia emisyjności, w tym cele średnio- i długoterminowe oraz sposób, w jaki planują ograniczyć swój ślad środowiskowy. Ta większa przejrzystość w zakresie celów, wskaźników, definicji i metodyk umożliwi z kolei monitorowanie skuteczności działań w czasie.

Wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju będzie skutkował – o ile zostanie przyjęty przez Radę i Parlament – zobowiązaniem dużych unijnych przedsiębiorstw i spółek notowanych na rynku regulowanym, w tym banków, ubezpieczycieli i inwestorów, do ujawniania celów w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz postępów w ich realizacji.

Ponadto, opierając się na regulacyjnym standardzie technicznym w ramach rozporządzenia w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym finansowaniem, Komisja wzmocni działania na rzecz ujawniania informacji i skuteczności obniżania emisyjności podejmowane przez uczestników rynku finansowego w odniesieniu do wszystkich produktów inwestycyjnych.

Co więcej, w art. 20 rozporządzenia w sprawie systematyki nałożono na platformę ds. zrównoważonego finansowania obowiązek monitorowania tendencji w zakresie przepływów kapitału w kierunku zrównoważonych inwestycji na poziomie Unii i państw członkowskich oraz składania Komisji regularnych sprawozdań na ten temat. Prace te rozpoczną się już w 2021 r.

Zalecenie 6 – Monitorowanie i sprawozdawczość dotyczące Planu działania w zakresie finansowania zrównoważonego wzrostu gospodarczego oraz przyszłej strategii

a) Komisja przyjmuje zalecenie 6 lit. a).

W art. 20 rozporządzenia w sprawie systematyki nałożono na platformę ds. zrównoważonego finansowania obowiązek monitorowania tendencji w zakresie przepływów kapitału w kierunku zrównoważonych inwestycji na poziomie Unii i państw członkowskich oraz składania Komisji regularnych sprawozdań na ten temat. Prace te rozpoczną się w 2021 r.

Od czerwca 2021 r. wskaźnik odzwierciedlający zmiany na rynkach obligacji ekologicznych włączono już do niedawno uruchomionego zestawu narzędzi na rzecz unii rynków kapitałowych i toczą się dyskusje na temat włączenia go do innych zestawów wskaźników.

Ponadto Komisja zbada możliwości działania w celu wsparcia państw członkowskich w ocenie dostosowania ich sektora finansowego do celów w zakresie zrównoważonego rozwoju.

Europejskie Urzędy Nadzoru i Europejski Bank Centralny śledzą w swoich odpowiednich obszarach bieżący rozwój sytuacji rynkowej pod względem zrównoważonych inwestycji.

b) Komisja przyjmuje zalecenie 6 lit. b).

Komisja będzie nadal regularnie analizować poczynione postępy i dokonywać przeglądu swoich działań. Komisja przedstawi sprawozdanie z realizacji strategii do końca 2023 r. i będzie aktywnie wspierać państwa członkowskie w działaniach służących jej wdrożeniu.